

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglaš: enostolpna mm vrsta za
enkrat 2 K. večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Obvezni izvod,
poštne prosto.

Vseučiliški knjižnici
v Ljubljani.

Uredništvo:
— ulica 1/1. Telefon 360
— avla:
— Telefon 44.
— se ne vračajo.
— je priložiti znamko
— odgovor.

Anglija kliče zvezo narodov na pomoč proti Jugoslaviji.

Beograd, 11. nov. Iz Pariza poročajo: Na zahtevo angleške vlade je sklicalo glavno tajništvo zveze narodov za 18. november sejo zveze narodov, na kateri se bo rešil spor med Albanijo in Jugoslavijo na podlagi § 16 pakta o zvezi narodov. Ta člen 16, na katerega se Anglija sklicuje, določa: Država, ki je član zveze narodov in ki se začne vojskovati proti določilom, katere izpolnjevati se je obvezala po §§ 1, 13 ali 15 pakta o zvezi narodov, se smatra, da

je ipso facto pričela vojno proti vsem drugim članom zveze narodov. Ti se obvežejo, da prekinajo z njo vse politične in finančne zveze in da zabranijo vse odnose med svojimi državljani in državljani države, ki se je pregrešila proti paktu. V tem primeru mora povprašati svet zveze narodov zainteresirane vlade, s kolikim številom čet se hočejo udeležiti vojne, ki naj bi prisilila dotično državo izpolnjevati obveznosti pakta zveze narodov.

Angleški prestolni govor o položaju v Srednji Evropi.

London, 11. nov. V prestolnem govoru je dejal kralj med drugim: Ni še mogoče reči, da je mir v Evropi trdno vzpostavljen. Poteklo bo še nekaj časa, preden si bo opomagal svet od posledic vojne, vendar pa se je dosegel dober napredek v reševanju jako težkih problemov v notranjih in zunanjih zadevah. Zaradi resne vstaje Poljakov v Gorenji Šleziji so se odposlale britanske čete v to pokrajino. Po dolgi in kočljivi pogajanji se je vstaja zatrla in vzpostavila se je avtoriteta mednarodne komisije.

Nemška vlada je zadovoljivo napredovala glede izvršitve finančnih in razorožitvenih obveznosti, ki jih ji nalaga versailleska mirovna pogodba. — Na državni konferenci se je soglasno izreklo za to, da mora biti moč britanske države na morju enaka onl vsake druge države. Nadalje se opozarja v prestolnem govoru na odločitev zveze narodov glede Gorenje Šlezije in se izraža upanje, da bosta obe najbolj interesirani državi izvršili določene odredbe, in da se bo našla mirna in častna ureditev tega vprašanja. Kralj omenja nato turško-

grški konflikt in pravi: Bila je moja izrecna želja, naj se ustavi sovravnosti s pravičnim mirom. Moja vlada je v zvezi s svojimi zavezniki pripravljena porabiti prvo priliko, da pomaga pri udeležitvi tega cilja. Na koncu govora je izjavil kralj: Položaj na Irskem mi povzroča veliko skrb. Pozivljem voditelje vseh strank na Irskem in vse osebnosti, ki imajo moč v svojih rokah, naj pospešujejo sedanja pogajanja in razpravljanja in naj pokažejo potrpežljivost, da se mojemu narodu na Angleškem in mojemu narodu na Irskem omogoči mirno in lojalno sodelovanje. Trdno sem prepričan, da se more z dobro voljo pozabiti na razhajenja, ki so se dogodila, in da se končno doseže trajen mir.

ANGLIJA IN SINFAYNOVCI

London, 10. nov. Lloyd George je izjavil v spodnji zbornici na interpelaciji, da so se sinfajnovci in vlada sporazumeli, da se določi primerno kratki rok za dokončanje premirja, ako bi se irska pogajanja po nesreči izjalovila. On pa se nadeja, da se to ne bo zgodilo.

Avstrija prevzame Burško.

Dunaj, 11. nov. (Izv.) Iz tukajšnjih poučenih krogov se doznava, da bo vprašanje prevzema Burškega po Avstriji v razmeroma kratkem času rešeno rešeno v zmislu mirovne pogodbe. Pred prevzemom se prično pogajanja med Avstrijo in Madžarsko, ki pomenjajo novo pot za sporazum med obema sosednjima državama.

Dunaj, 11. nov. Interlirana komisija v Sopronju je z noto, naslovljeno na zveznega kancelarja, ki je podpisana od predsednika generalne misije generala Ferrarja, danes pozvala avstrijsko vlado, naj takoj zasede ozemlje Zapadne Ogrske, ki je po st. germanski in trianonski mirovni pogodbi priznana Avstriji.

izimši plebiscitnega ozemlja, ki je označen v beneškem protokolu. Avstrijska vlada odreja sedaj vse ukrepe, da bo mogla zvezna vojska in orožništvo že prihodnje dni vkorakati v to ozemlje. Obenem se dela na tem, da se bo mogla takoj vpostaviti, civilna uprava, ko bo to po mnenju vojaških krogov mogoče. Vojaška zasedba se bo izvršila pod enotnim vojaškim vodstvom pod poveljstvom brigadirja Vidossicha, kateremu bo pridružen civilni komisar s potrebnimi pooblastili, ki bo avstrijsko civilno upravo vpostavil, ko bodo to dopustile vojaške potrebe.

Otvoritev washingtonske konference.

Pariz, 11. nov. »Matin« poroča iz Washingtona: Na današnji otvoritveni seji konference je govoril predsednik Harding. Nato se je vršila volitev predsednikov posameznih komisij. Kako dolgo bo trajala konferenca, še ni gotovo, pač pa je izjavil Briand, da mora 25. novembra odpotovati. Mnogo delegatov se hoče vrniti 15. decembra. Nadaljna posvetovanja se bodo vodila po izvedenih. O Veliki noči bi se načelniki delegacij iznova zbrali v Washingtonu, da bi zaključili konferenco in podpisali sklepni protokol.

Washington, 11. nov. Samo Zedinjene države so pripravile navidezno primerne predloge za razorožitven, ki se bodo predložili razorožitveni konferenci. Drugi udeleženci čakajo na njih objavo preden podajo lastne predloge.

Pariz, 11. nov. Kako poroča »Matin« iz Washingtona, se Wilson kljub prisrčnemu povabilu predsednika Hardinga ne bo udeležil otvoritve konference. Wilson je deloma hrom, vendar je pa še vedno zelo delaven.

VEČJA PRIPRAVLJENOST ZA BOJ V RUSIJI.

Moskva, 11. nov. Predsednik revolucionarnega vojnega sveta rdeče armade in mornarice je izdal ukaz za vse oddelke, v katerem se pozivlje k večji pripravljenosti za boj, in sicer z ozirom na izzivalno nastopanje poljske vojaške stranke pod vodstvo Pilsudskega, ki v nasprotju z voljo delavnega prebivalstva Poljske in v nasprotju z oficijelnim, na mi-mem skupnem delovanju z Rusijo slonečim prizadevanjem deluje za vojno.

SPOPAD MED KOMUNISTI IN FAŠISTI.

Rim, 10. nov. Na »Piazza Vittorio Emanuele« je prišlo danes dopoldne do spopada med komunisti in fašisti, pri čemer so izgnedni streljali. Pri tem je bil ubit en komunist in ranjena dva fašista.

ODGON RUSKIH KOMUNISTOV.

Budimpešta, 10. nov. Neka lokalna korespondenca poroča: Drugi transport komunistov je nastopil davi potovanje v Rusijo. Madžarske oblasti so hotele izročiti komunistu Szaba Čehom, vendar ga Čehi niso hoteli sprejeti. Komunisti, 59 po številu, so se morali nato vrniti v Budimpešto. Ministrstvo zunanjih poslov je nastopilo potom madžarskega poslanika v Pragi pri češko-slovaški vladi, da izvrše Čehi svoje pogodbene obveznosti in skrbje za nadaljnji transport. Komunisti odpotujejo najbrže zopet v par dneh.

NOBLOVA NAGRADA.

Stockholm, 10. nov. Akademija znanosti je berlinskemu profesorju Walterju Ernestu podelila Noblovo nagrado za leto 1920 za kemijo. Nagrada za leto 1921 za kemijo kakor tudi za fiziko se postavi za leto nazaj.

PLAČE MINISTROV NA RAZPOLOŽENJU. NAGRADE DAVČNIM URADNIKOM.

Beograd, 11. nov. Finančna sekcija zakonodajnega odbora je danes razpravljala o naredbi, ki se tiče deviz in valut. Sekcija je po dolgi debati sklenila, da bo imela ta naredba samo dva člena, od katerih se bo eden glasil: »Ministrski svet se pooblašča, da potom odloka regulira promet z devizami in valutami.« Drugi člen razveljavlja vse ostale navedbe, ki so bile izdane glede prometa z devizami in valutami.

Naredba o začasnem reguliranju plač ministrov na razpoložanju je bila predmet dolge in burne debate. Posl. Gjonovič je zahteval, da se ta naredba ukine, s čimer se je strinjal tudi demokrat Angelič. Končno pa je sekcija sprejela z večino glasov predlog, ki se je v podrobnih debati preuredil takole: »1. Ministri na razpoložanju, ki so bili najmanj šest mesecev aktivni ministri kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, imajo pravico do plače 6000 dinarjev na leto. Če so kot državni uradniki dobivali plačo letnih 6000 dinarjev, obdrže pravico do plače.« Nekateri poslanci so zahtevali, naj velja za vse ministre na razpoložanju ena sama plačilna kategorija, končno pa je bil sprejet predlog, ki razdeli ministre na razpoložanju v dve kategoriji. Predlog se glasi takole: »Ministri n. r., ki so bili najmanj leto dni aktivni ministri kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, imajo pravico na plačo letnih 10 tisoč dinarjev.« Naredba o nagradi davčnim uradnikom je bila v nekoliko izpremenjena, dočim so se izjavili poslanci dr. Žerjav, dr. Dulibič in Gjonovič v načelu zoper to naredbu. Končno pa se je sklenilo, da se plača za 70 do 80 odstotkov plačilnih davkov en procent nagrade, za 80 do 90 procentov dva procenta nagrade in za 90 do 100 procentov tri procenta nagrade. Ta naredba velja tri leta in velja od 1. januarja 1921 naprej.

PRESEDN. POLJSKE REPUBLIKE PRETI Z ODPSTOPOM.

Varšava, 11. nov. (Izv.) Predsednik poljske republike maršal Pilsudski preti z odstopom. Kot povod navajajo nesoglasje v vprašanju ljudskega glasovanja v Vilni.

REGULATIV ZA PLEBISCIT V ŠOPRONJU.

Dunaj, 11. nov. Kakor poročajo listi, predvideva regulativ, predložen od generalske komisije v Sopronju poslaniški konferenci glede plebiscita, da bo ljudsko glasovanje vodila centralna komisija, kateri bo podrejeni 16 podkomisij. Vsaki teh 16 podkomisij bo pridružen po en avstrijski in madžarski zastopnik. Volitev je tajna. Glasovnice se bodo oddajale v posebnem prostoru antantnemu častniku; izpolnitev glasovnice se bo vršila v zaprtih glasovalnih stanicah.

REPARACIJSKA KOMISIJA V BERLINU.

Berlin, 10. nov. Popoldne je sprejel dvorni kancelar v navzočnosti zastopnikov prizadetih državnih resortov reparacijsko komisijo, ki je dospela v Berlin. V nagovoru, ki je imel le uvodni značaj, je podal državni kancelar kratek pregled finančnega in gospodarskega položaja Nemčije, pri čemer je zavrnil po nekaterih inozemskih listih razširjeno vest, da nemška vlada namenoma pospešuje padec marke. O poteku nadaljnjih pogajanj in o tem, koliko časa bo trajal, se sedaj še ne more ničesar povedati.

BELGIJSKA PONUDBA POSOJILA NAŠI DRŽAVI.

Zagreb, 11. nov. »Novosti« poročajo iz Beograda: Naša vlada je dobila preko bruselskega poslanstva posojilno ponudbo za znesek dva milijona funtov šterlingov. O tej ponudbi se bo razpravljalo v primeri s pariškimi in londonskimi ponudbami.

KONFISKACIJA POSESTEV KARLOVIH PUČISTOV NA ČEŠKO-SLOVAŠKEM

Praga, 11. nov. (Izv.) »Slovensky Dennik« doznava, da bo narodni skupščini predložen iniciativni predlog za zakonski načrt, po katerem naj bi se vsem onim osebam, ki so se udeležile Karlova puča, zaplenila posestva, ki se nahajajo na ozemlju češkoslovaške republike.

Za narod in državo!

Pri nas, kjer se vedno vladajo stare zagrizene politične strasti, kakor v žalostnega spomina dneh avstrijskih liberalno-klerikalnih bojev, je pač potrebno izpregovoriti sem ter tja odkrito in načelno jugoslovansko besedo.

Mentaliteta liberalno-klerikalne politike, ki ni prepustila in ne pripušča prav ničesar drugega, kakor samo svoje ekskluzivno stališče, tre in tiščil k ilom tudi še danes naš slovenski rod.

Prav lahko rečemo, da se je v okorelosti in zakrknjenosti od starih naših struj izkazala v osvobodni domovini pa še prav posebno stranka, ki si nadeva ime jugoslovanske demokracije. V tej struji so prišli na krmilo ljudje, ki zaslepljeno dro samo po tisti poti, ki jih vodi do lastnih osebnih ciljev. Najvišji bog jim ni mogoče kakšen občen narodni ali pa človeški ideal, najvišji bog jim je lastna stranka za vsako ceno, toda tudi ta stranka samo zato, ker nosi in podpira nje in dokler nosi in podpira nje.

Dalje na široko razpredati, kaj nam je prinesla in kaj je zagrešila nad nami ta osebna politika, prav gotovo ni potrebno. Saj živimo v samem umazanem okrožju. Verižništvo z najpotrebnejšimi živili in potrebščinami malega človeka, špekulacija z valutami, grozeča finančna deruta in drugega takega dovolj, skratka vsega slabega in materijalističnega udejstvovanja je ravno pod zaščito demokratizma danes toliko, da nas je prav resno strah, če bomo mogli pravočasno in brez katastrofe za državo iz tega blata ven.

Naše načelo je, da je treba streti in odpraviti vse izrodke našega javnega življenja, pa naj stane to delo še take cene. Tako daleč gremo, da pravimo, če bi lastna stranka pustila vase toliko gnjilobe, kolikor so jo dopustile sedanje vladajoče stranke, bi bilo treba streti tudi njo. Najvišji cilj naš ni ne oseba in ne stranka, naš najvišji cilj, radi katerega edinega se organiziramo v strujo, je dobrobit ljudstva. In kar zahteva ta dobrobit, temu bomo podredili vedno osebne in strankarske interese.

Značilno je, da so baš v današnjih, materijalistično tako izrazitih časih mogli dospeti na krmilo tudi samo skrajno materijalistični ljudje, ki jim razmere naravnost pospešujejo njihovo krvoseso gospodarsko izkoriščanje svojega bližnjega.

Res je, da je povsod po svetu na površju strastno izsesavajoča skupina internacionalnih bankirjev. Prav tako res je pa tudi, da raste vedno bolj in bolj po svetu odpor ljudstva proti bankratskemu sistemu. In mi se moramo pripraviti, da bo prišel ta odpor tudi pri nas v doglednem času do vidnega izraza. Skrbeti moramo s svojim delom, da se bo likvidacija koruptnega materijalističnega gospodarstva takrat izvršila brez resne in težke škode za naš narod. V organiziranem delu socialno čutečih struj je najlepša priprava za mirno likvidacijo današnjih internacionalnih bankokratov, ki si samo prilepajo narodno firmo, v resnici pa predstavljajo ekspozičuro mednarodno organiziranega kapitalizma, ki prisega na evangelij vsakega naroda, katerega izkorišča in ki škruva — kakor mu kaže pač njegova konjunktura — sosedu proti sosedu, kajti mednarodno organizirani kapitalizem živi in se hrani najlažje v krvi, ki jo zanj prelivajo gospodarsko usuznjeni sloji pravega iz zemlje razstočnega naroda.

V današnjem sistemu vodimo v boju proti laži-demokraciji in proti zlorabljanju narodnih in državnih gesel, s tem obenem tudi boj za osamosvojitve resničnega naroda in povzdigo resnične državne misli.

DEMISIJA BRIANDA?

Pariz, 10. nov. Posebni poročevalec lista »Intransigeant« poroča, da je Briand pri sprejemu ameriških novinarjev izjavil, da stopi na njegovo mesto Loucheur.

LAKOTA V RUSIJI.

Moskva, 11. nov. Ameriška pomožna akcija je do 1. oktobra poslala na ozemlje Volge 530 vagonov živil. V carlinski guberniji strada 589.000 oseb. V tartarski republiki postaja umrljivost vsled lakote vedno večja. 75.000 otrok v okraju Mamadiš je 10.000 sirot.

SNEŽNI METEŽI.

Belovar, 11. nov. Na progi Belovar-Virovitica je danes v snegu zastal tovorni vlak. Na pomoč je prišla lokomotiva, ki je pomagala vleči tovorni vlak iz zametov, pa je pri tem tudi sama zastala v snegu.

Ogulin, 11. nov. Po vsej Liki je zapadel debel sneg. Ob progi Ogulin-Gospič so velikanski zameti, visoki po nekaj metrov, ki preprečujejo vsak železniški promet. Danes je pri Vrhovini zastal v snežnem meteuju osebni vlak, katerega so lokomotive, ki so prišle na pomoč, s težavo pripeljale na postajo. Promet na progi Ogulin-Vrhovina-Gospič je popolnoma ustavljen.

NARODNA BANKA.

Beograd, 11. nov. V prostorih Narodne banke je bila danes seja upravnega odbora banke, katere so se udeležili člani finančnega sveta ter delegat finančnega ministrstva glavni inšpektor Nastas Petrovič. Upravni odbor Narodne banke se je izjavil za storjene korake in ukrepe finančnega ministrstva glede zboljšanja valute in je delegiral dva člana, ki se bosta v imenu Narodne banke udeleževala posvetovanj pri finančnem ministru. Kakor se doznava, nove navedbe vlade ne bodo samo na papirju, kakršne navedbe ovirajo promet, ampak bodo naslanjajoč se na Narodno banko podlagi za novo poslovno organizacijo, ki bo v stanu dvigniti promet do normalnega toka in organizirati obrambo naše valute.

Borzna poročila.

Curh. Devize. Berlin 1.80, Newyork 530, London 20.90, Pariz 38.50, Milan 21.55, Praga 5.60, Budimpešta 0.45, Zagreb 1.50, Bukarešta 3.37, Varšava 0.15, Dunaj 0.15, avstrijske krone 0.11.

Praga. Valute. Marke 32.85, švicarski franki 1752.50, lire 381, francoski franki 672.50, funti 375, dolar 94.50, dinarji 136.25, leji 57, levi 49.75, avstrijske krone 1.275, poljske marke 1.85, madžarske krone 7.825.

REKORDNA ŠTEVILKA NOTACIJE DELNICE NA DUNAJSKI BORZI.

Dunaj, 11. nov. (Izv.) Kotv senzacija se na današnji borzi opaža rekordna številka, ki jo je kdaj dosegla notacija kake delnice. Ore za zavarovalne delnice, namreč za delnice Splošne zavarovalnice (Assicurazioni Generali), za katero so ponujali 1.400.000 kron, dasi ni bilo dobiti niti enega komada. V Trstu je ta delnica notirala 13.200 lir.

DEVIZA ZAGREB NA DUNAJSKI BORZI 20.50!

Dunaj, 11. nov. (Izv.) Na današnjem dunajskem borznem trgu se je opazila nenavadna trdna tendenca za devizo Zagreb, ki je notirala 20.50 proti 16.05 na včerajšnji borzi. Povpraševanje po zagrebški devizi se spravlja v zvezo z dementijem o moratoriju v Jugoslaviji.

Zagre. 11. nov. Devize. Dunaj 5—5.40, Berlin 100—107, Budimpešta 27.30, Italija 1150—1200, London 1150—1220, Newyork 283—287, Pariz 2250, Praga 320—335, Švica 5200—5400. Valute: ameriški dolarji 270—290, avstrijske krone 6.50, carski rublji 12, češkoslovaške krone 325, napoleondori 800—940, nemške marke 115—122, italijanske lire 1100—1150.

Podpirajte družbo
sv. Cirila in Metoda.

Simona Gregorčiča dan.

Primorski Slovenci bodo praznovali 15. novembra obletnico smrti svojega največjega pesnika. V duhu se dviga pretresljiva slika predvojne Gorice, ko je prelepo, v črno zahrnjeno mesto jokalo ob krsti Simona Gregorčiča. Ko se je pesnik poslavljaj ob Gorice, so ga spremljale na zadnji poti nepregledne, nikdar ponehajoče vrste slovenskega ljudstva. Še sedaj slišimo v srcu ihtenje, ki se je vzdignilo na Katarinijem trgu ob zadnjem pozdravu.

Primorski Slovenci se je zdelo, da se s krsto, pomikajočo se proti Solkanu, trže iz ljudstva vse, kar mu je bilo dragoceno. Zakaj Simon Gregorčič je bil pesnik, v katerem so bile vtelesene vse lastnosti in vse strani življenja primorskih Slovencev. Od mladosti nog do svoje smrti je bival med ljudstvom, delil njegovo žalost, njegove truge, njegove vedre in vesele ure. Vse je vedel, v vse se je bil poglubil, vse je izkusil, kar se je godilo in gibal v ljudskem življenju. Poznal je kmeti, obdeloval zemljo, se vživel v skrb in delo podeželskega ljudstva. Videl je vse, kar se je vso radost, ves ponos primorske vasi, Duša slovenskega kmeta je zila vse svoje bogastvo na Simona Gregorčiča. V svojih pesnih je razgrnil Simon Gregorčič to bogastvo pred očmi slovenskim narodom in mu vdahnil lepoto, ki ne mine. Vrišajoči fantje, ki gredo v vojaške, žanje, kosci z naglajem za klobukom, pastirji vrh planine, kmet, ki vlačijo plug, plakaajoče neveste, zapuščene vdove, otroci, ki se gnetajo po travnikih, slepci v pomladanskem solncu, kmečke hiše v jeseni — vse to bogato, veselo, žalostno, temno, jasno, čisto življenje slovenskega ljudstva je ustaljeno in poveljano v verzih Simona Gregorčiča. Duh njegov je objemal celokupni slovenski rod, njegovemu srcu je bilo drago najmanjše in največjastneje, kar je Slovence gibal. Njegove proroške oči so gledale preko borne sedanjosti v bodočnost naše zgodovine, njegova govorica je oznanjala našemu narodu pota njegove bodoče usode.

Ni čuda, da se je vsadil Simon Gregorčič med svoje ljudstvo, kakor drevo v plodovito zemljo. V tej svoji spoletnosti z narodom je duša Simona Gregorčiča razprostrla široko svoje veje in naišne ptice so tam prepevale. Taka petja nismo še čuli v naši deželi. Sladki glasovi so žuboreli v ljudsko dušo in slovenska zemlja s svojim ljudstvom je odmevala ptičje petje.

Primorski Slovenci se bodo 15. novembra spominjali tistega dne, ko so se polomile veje Gregorčičevega duha in je vtihtilo prekrasno petje. Od vzhoda do zahoda, od juga do severa primorske zemlje se mora ta dan združiti ljudstvo z duhom svojega pesnika. Naj ne bo ne vasi ne trga ne kmetijske ne mestne hiše na Primorskem, ki bi ne praznovala 15. novembra spomin Simona Gregorčiča. Vsa izobraževalna društva, vsi dramatični odseki, vse tolovadne organizacije, vsa kulturna združenja naj organizirajo prireditve, ki bodo vredne Simona Gregorčiča. Predavanja in deklaracije naj oživijo v ljudstvu podobo proroškega pesnika. Ta dan naj odmeva dežela Gregorčičevih pesmi. Naš ponos nam veleval, da obhajamo spomin velikega moža resno, dostojno, zrelo. Slovenski fantje, možje in dekleta naj se zavedajo, da praznujemo spomin moža, ki bi bil dal svojo srčno kri za primorsko ljudstvo. Njegov duh bo zrl 15. novembra na našo nesrečno deželo.

Narod, ki ne zna častiti svojih prvih mož, ponižuje samega sebe. Narod, ki ne zna ceniti svojih velikih sinov, je narod brez kulture. (Po »Edinosti«.)

Koliko rojakov nam je odtrgala Rapalska pogodba.

Meja rapalskega dogovora se je vrezala po sredi našega narodnega telesa, po sredi onega ozemlja, katerega prebivalstvo je kompaktno našega rodu, našega jezika. Zato je njen trajen obstoj nemogoč, mora se revidirati prej ali slej in spraviti v sklad z narodno mejo. Zakaj nahajamo se še vedno v času nacionalnega boja, narodnih težnjah in narodne države, zgrajene na podlagi narodne ideje in z njo v skladu so politične tvorbe sedanjosti. Ne mislimo, da bo to ostalo trajno, toda vemo, da bo narodnost kot vodilni državno-politični princip veljal tako dolgo, dokler ne bo — saturiran, tamkaj, kjer je bil tako strahotno kršen, ko ravno v Rapalski pogodbi, vsiljeni, diktirani nam po Italiji.

Število naših rojakov, ki so ostali radi Rapalskega dogovora v italijanski oblasti, je veliko. Pogledimo si zadevo natančneje.

Rapalska pogodba prepušča Italiji naše ali vsaj pretežno naše ozemlje: Gorisko, Trst in Istro, glavni del Notranjskega, Zadar in Lastovo, in zločuje vrh tega Reko z bližnjo okolico iz naše državne celote.

Glasom uradnega štetja iz l. 1910 je naših ljudi na Goriskem 155.000, v Trstu 57.000 in 2400 Srbohratov, na Notranjskem pa 56.000. Dalje v Istri 55.000 Slovencev in pa 136.000 Srbohratov. Skupaj sedaj v Julijski Benečiji 323.000 Slovencev in 138.400 Srbohratov. K temu nam je še prišle Slovencev v Trbižu, Rablju, Belpeči ter Kanalski dolini okrog 3400 naših rojakov in pa okrog 35.000 beneških Slovencev, ki se nahajajo pod italijansko vlado, že od l. 1866, oziroma so se nahajali pod gospodstvom Benečanov dolga stoletja, pod Avstrijo pa le od Napoleonovih vojn do imenovanega l. 1866.

Kar se tiče Dalmacije so razmere sledeče: Italijanski je postal Zadar z bližnjimi kraji Arbanasi, Bokanjec, Crno in Diklo. Tu so l. 1910 našli 14.056 ljudi, od tega 9318 Italijanov in 3532 Srbohratov, Arbanasi, predmestje zadarsko, 3087 ljudi, od tega 1913 Italijanov in 1056 Srbohratov, Bokanjec 859 ljudi in sicer 235 Italijanov in 593 Hrvatov, Crno 527 ljudi, skoro vsi Hrvati ter Diklo 802 preb., skoro sami Hrvati. V italijansko oblast je prišel tudi otok Lastovo, ki pa šteje ves le 1417 prebivalcev in sicer same Hrvate. Število Srbohratov v italijanski Dalmaciji znaša sedaj okrog 7700 oseb.

Vsega skupaj je prišlo sedaj glasom Rapalske pogodbe pod Italijo 146.400 Srbohratov in 323.000 Slovencev, torej 469.400 Jugoslovancev. Ako pristojemo k temu še beneške in kanalske Slovence, dobimo število 503.000 Jugoslovancev; toliko naših rojakov stoji danes pod jarmom tretjega Rima.

V reški državi se nahaja dejansko najmanj 25.000 naših rojakov; tudi te je rapalska pogodba izločila iz jugoslovenske državne celokupnosti.

Na meje najboljše ljudi.

(Od naše severne meje.)

Ze nad 15 let let živim in delujem na jezikovni meji, ki je sedaj postala obremenjena državna. Mislim, da sem upravičen vsled tega izpregovoriti besedo o tem važnem vprašanju.

Naše ljudstvo je na meji v jedru dobro, morda v marsikaterem oziru boljše, kakor pa po mnogih krajih v zaledju. Ako pomislimo na razmere,

ki so vladale tako dolgo dobo po teh krajih, se moramo naravnost čuditi, da ni po tuju zasejana in negovana kuga uničila tudi jedra. Zakaj prejšnja vlada je pošiljala na jezikovno mejo svoje najboljše ljudi in jim dajala vse možne udobnosti in pripomočke, da bi bil čimprej zgrajen nemški most do Adrije. Mi smo bili slabši v vseh ozi-rih. Poskušali smo zavezati ta silni tok, a naše moči, moralne in gmojne, so bile premajhne. Bili smo kakor pastirčki Davidi napram orjakom Goljatam. In da nismo podlegli že preje in se vzdržali tako dolgo, ni toliko naša zasluga, kakor pa konservativnost in žilavost obmejnega prebivalstva.

Da je ljudstvo na meji v kulturnem, deloma tudi v gospodarskem in še kakem drugem oziru zaostalo, to je povsem razumljivo in tudi opravičljivo. Saj ni imelo nikogar na kogar bi se naslonilo, kdor bi ga vodil in učil. Le včasih je prišel v te kraje — bolj slučajno, kakor namenoma — kak mlad idealen duhovnik. A komaj se je zganil, že je moral iti s trebuhom za kruhom v druge kraje. Tako je zahteval »Nationalrat« in tako se je tudi vselej zgodilo. Učiteljstvo se ni smelo in tudi ne moglo gibati. Le par častnih izjem je, ki so vztrajali dolgo vrsto let in bili kljub »Nationalratu« in kljub šikanam oblasti ne samo učitelji v šoli, ampak tudi zunaj nje. Drugih javnih nameščenecv ni bilo Slovencev. Pač pa je bilo vse polno zagrzanih nasprotnikov od zadnjega sluga pri sodniji, pa do najvišjega gospoda, t. j. do okrajnega glavarja.

Sedaj so razmere docela drugačne. Pričakovalo se je z vso upravičenostjo, da pridejo na mejo z novimi razmerami tudi novi ljudje, ki bodo v do-glednem času s svojim delom popravili, kar je pokvaril tujec v preteklosti. To ni samo v interesu ljudstva, ampak še bolj v interesu države. Zakaj najsigurnejša je meja, ako je ob njej živeče ljudstvo narodno in državno zavedno. Zavednost ljudstva in njegova ljubezen do rodne zemlje, do svoje jezika in do lastne države, to so bajoneti skozi katere ne pride noben sovražnik.

Zal pa, da po treh dolgih letih nimamo zaznamovati kaj posebnih uspehov, vsaj toliko ne, kolikor bi jih lahko. Saj so prihajali res novi ljudje. A ti niso imeli največkrat niti pojma o razmerah in ljudstvu na meji. Ea ta velika vrzel se da časoma premostiti, ako je dana dobra volja in nekaj zmisla za delo. A žal, da je prav pogosto nedostajala dobra volja, še večkrat pa zmisel. Zakaj v te kraje so se pošiljali neredko ljudje, ki trugod niso bili več mogoči. Oblasti so smatrali te kraje kolikor toliko za neke kazenske postojanke in jih deloma smatrali še sedaj. Kjer so potrebni najboljši med dobrimi, tja pridejo ljudje z zavestjo, da je to za njih kazen. Kako naj tak človek opraviča z veseljem svoj posel ter se žrtvuje razen tega še za zunanje delo!

Postojanke tik ob jezikovni meji so se znanemarjale tudi ob oblasti. Izprva je bilo to razumljivo in še makar opravičljivo. Ampak, da se danes, po treh letih godi isto, to je ne samo naroden, ampak tudi državni greh. Navajam le par vzgledov.

Sent ernej nad Muto je sicer precej visok, a vendar ni nikak planinski raj. Ima farno cerkev in šolo. Zupnika ima, pač pa ne učitelja in sicer že ne od l. 1914. Tik za cerkvijo vodi sedaj državna meja. Sola je še na naši strani kakor tudi cerkev. A še do sedaj niso mogli dobiti učitelja, ki bi prevzel šolo in delo med ljudmi.

Za Nemce je St. Jernej prav tako visok kakor za Slovence, kaj ne? In kaj so storili Nemci! Komaj po par mesecih, ko se je določila državna me-

ja, so otvorili kakih dvajset minut proč svojih šol in poslali gor učitelja. To se je zgodilo v par mesecih pri Nemcih, ki niso imeli poslopja, pri nas pa imamo poslopje, pa v treh letih ne more oblast poslati vsaj deloma uporabljenega človeka tja.

Na Remniku je trirazrednica, a ima samo voditelja. Druga učna moč je bila od časa do časa. Na Kaplji tudi tik ob državni meji, samo mlado učiteljstvo. In sedaj je ta važna postojanka — štirirazrednica — dobila žensko moč za voditeljico, ker je njen prejšnji voditelj, ki je še mlad in je bil tam samo začasn — odšel k Sv. Duhu na Ostrem vrhu, stara dobra postojanka, katero je tako vrlo držal starina Majcen v najhujših časih.

In tako bi lahko našel še več primerov ne samo od šol, ampak tudi od župnij, sodnij, davkarij in sploh od vseh uradov. Imenoval pa sem nameroma šole, ker jih je največ in ker so najvažnejše postojanke za širjenje narodove in državne misli.

Oblasti imajo sicer na videz lahek izgovor, češ, da ni prošnikov za taka mesta. A temu se da odpomoči. Pošljite na te važne postojanke sposobne in zmogne ljudi! Dajte jim možnost eksistence! Ako država noče iz kate-regakoli razloga delati izjem, saj se dobijo drugi faktorji. Za isto plačilo ne bode nihče rad v hribih, kakor ga prejema v dolini, kjer so vse udobnosti. Čiril Menec družba bi se gotovo ne branila, če bi poštenim delavcem, pošteno plačilo. Pred vsem pa naj ne pušajo oblasti ljudi na zapuščenih krajih dolgo dobo, da se sami zapuste. Naj ima vsakdo, ki dela na meji v težkih razmerah uspešno pred vsem pravico, da lahko reflektira, recimo po neki dobi, na boljše mesto v ozadju, ako ga več ne veseli na meji.

To naj bi se prakticalo v vseh strokah! Saj je dobiti še med nami, kljub

žalostnim razmeram, še vedno zmogni in tudi sposobni ljudi. Seveda so na toliko realni poleg vsega svojega idealizma, da hočejo biti za svoje delo tudi primerno plačani. Takih požrtvovalnih delavcev, ki bi pa delali samo iz idealizma, pa ni več med nami, kakor belih vran. —ski.

Obč. svet ljubljanski.

(Nadaljevanje.)

Po sprejemu proračuna mestnega zaklada je interpeliral svet. Kocmur g. župana o poslovanju g. tržnega nadzornika g. Plemelja glede odredb, ki jih je izdal mlekarjem. Župan je odgovoril, da pričakuje v tem oziru natančnih poročil in bo poročal, ko bo stvarno o stvari poučen. — Svetnik Kremžar je ugotovil, da so bili poslani ti pozivi brez vednosti župana in drugih merodajnih krogov. — Pri tem je opozoril g. svet. I. Tavčar, da se za- branijo v listih pozivi za organizacijo dobave mleka iz ljubljanske okolice, kar je le na kvar ljubljanskemu trgu. Dalje je prosil, da dobe odseki za svoje seje posebne zapisnikarje. G. župan je izjavil, da soglasa s tem, vendar se mu mora dati v tem slučaju dovoljenje, da primerno nagradi dotične g. zapisnikarje za čezurno delo. — Sprejeto. — Dalje so bile postavljene interpelacije glede razširjenja električne cestne železnice, glede kanalizacije na Martinovi cesti, glede vpejave vodovoda posestnikom na Vodovodni cesti, glede poviška električni zadrugi v Šiški za cestno razsvetljavo, glede ureditve cest in ulic v Šiški in pa glede pojasnila v blagajniškem stanju ljubljanskega gasilnega in reševalnega društva. G. župan je odredil, da se izroče vsa ta vprašanja prodretnim odsekom, ki naj te zadeve prouče in poročajo nato na merodajnih mestih.

Gospodarstvo.

Občinsko sodišče za pobiranje draginje in maksimiranje cen, je v svoji seji dne 9. t. m. določilo sledeče maksimalne cene. A. Goveje meso.

1. prima volovsko meso v mesnicah prvi del 34 K za kg. drugi del 28 K za kg. Na trgu (stojnice) za meso prve vrste. 2. prvovrstno volovsko meso prvi del po 28 K za kg. zadnji del 32 kron za kg. Za meso druge vrste (to je debelih krav, slabjših volov mladih bikov in telic: prvi del 20 K za kg. zadnji del 24 K za kg. 3. za jezike 32 K za kg. ledice 32 K za kg. možgani 32 K za kg. vampi 8 K za kg. pljuča 6 K za kg. ledični loj 30 K za kg. prodaja mesa starih bikov in starih krav to je mesa tretje vrste na trgu in mesnicah ni dovoljeno. B. Telečje meso.

1. Prekmurskih teleč prve vrste 20 K za kg. druge vrste 18 K za kg. 2. domačih teleč prve vrste K 26 za kg. druge vrste 24 K za kg. 3. za jetra, pljuča in ledice 20 K za kg. C. Svinjsko meso. 1. Hrvatskih prešičev prve vrste 38 K za kg. druge vrste 36 K za kg. 2. domačih prešičev prve vrste 40 K za kg. druge vrste 36 K za kg. 3. za vse vrste domačih in hrvatskih prešičev, pljuča 24 K za kg. jetra 28 K za kg. ledice 28 K za kg. glava 14—16 K za kg. par-kliji 14 K za kg. D. Slanina. 1. Slanina kranjskih prešičev pod 4 cm debeline in brez kože 55 K za kg. za trebušno slanino brez kože 50 K za kg. za 4—8 cm debele slanine brez kože 75 K.

2. Hrvatskih prešičev slanina prve vrste brez kože in nad 8 cm debeline 80 K za kg. za drugo vrsto slanine kakor so določene cene kranjskih prešičev navedenih pod točko 1. K slanini je prištevan tudi salo. C. Masti. Čista domača ali hrvatska 85 K za kg. Ta cenik stopi v veljavo z dnem 12. novembra

1921. Kdor bi prodajal dražje, ali kdor bi kupoval ali ponujal višje cene nego so določene po tem ceniku, bo kaznovan po predpisih z dne 21. julija 1921 št. 273. Vsak prodajalec teh živil ter življenskih potrebščin mora imeti cene označene na lahko vidnem kraju. Občinstvo se naproša, da vsak prestopke takoj javi občinskemu sodišču ali tržni straži. Obč. sodišče deluje vsaki dan od 9.—12. in od 15.—18. ure na magistratu leva hiša pritličje.

Generalna direkcija carin je izdala na vse obmejne carinarnice naredbu in navodila, po katerih se určuje plačevanje taks za carinske dokumente. Vsi duplikati in prepisi so oproščeni taks.

Zelo močan petrolejski vrelec je izbruhnil pri Egbely na Slovaškem. Med močnim bobnenjem in valovanjem zemlje so izbruhnili plini nato pa je začel iz odprtine brizgati petrolej do 80 m visoko. Okrog vrelca so naglo izkopali jarke in nasipe, ki so se v najkrajšem času napolnili s petrolejem. Novi vrelec je med najmočnejšimi v Evropi.

Kriza slovaške papirne industrije. Situacija slovaške papirne industrije je vse prej ko vesela: zadnji čas so tvornice malo produkcijske, nekatere so sploh stale. Slovaški obrtniki trdijo, da je to krizo zakrivilo prejšnje ministrstvo za inozemsko trgovino, ki je z izvoznici delalo veliko draginjo; prirejale so se baje same ankete o izvoznih premijah in v tem je bila zamujena ugodna konjunktura zaradi padca avstrijske krone in nemške marke. Kar je šlo prej v Orient papirja, je bil po večini češkoslovaškega izvora, zdaj pa se izvažajo tja avstrijski in nemški papir. Kakor nadaljini

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

»Gospa,« je dejal z mrklm ponosom, »zdi se mi, da umem svoj posel. Počakati plemiča za vogalom in ga podreti, kadar pride mimo — to zna vsak. A zasledovati preganjano zver, izjalavljati njene ukane in niti za hip ne izpustiti vodilne smeri — to je tisto, kar je res finega in delikatnega v mojem poklicu. Gospa, Beaureversa držim. Niti za minuto ga nisem izgubil izpred oči. Jutri opolnoči bo zvezan ali zaklan, kakor vam je ljubše. Zakaj skril se je pri Nostradamu, in zd se, da bom tudi jaz povabljen na odpravo.«

Katarina se je pogreznila v globoko sanjarijo. Njene misli so se izrazile samo v besedah, ki jih je zamrmrala, ne da bi jih bil slišal Lagarde:

»Beaurevers pri Nostradamu!... Kaj more biti skupnega med njima? Lagarde,« je povzela z zateglim glasom, »ali hočeš vedeti moje mnenje o jutrišnjem odpravi? Prišli ne boste ne maga ne Beaureversa!...«

»Kako da ne, gospa?« je zarenčal razbojnik. »Teda je čarodej v resnici sin živega hudca?«

»Mogoče,« je odgovorila Katarina z zloščevčev ironijo. »Razen ako prihaja v imenu božjem!«

Povzela je:

»Naj bo kakorkoli, Beaureversa moram imeti. On ve mnogo stvari, ki jih ne bi smel vedeti. Zda vidim, da jih ve. Tega človeka moram dobiti čimprej. Si li izpolnil vrzel, ki jo je napravil v tvoji četi?«

»Še štiri može moram najti, gospa. Od dvanaštorice, ki je običajno število, imam zdaj osem pogumnih ljudi, bodal najboljše vrste. Štiri še najdem, pa bo vrzel zamašena.«

»Išči, Lagarde, podvizaj se. Ura prihaja... to se pravi, čas je takšen, da moramo delati za vsako ceno. Išči jih in jih najdi. Ne morem — nočem več odlašati. Pomisli, da je moja bodočnost v rokah teh ljudi. Ali si gotov vsaj tistih osmih, ki jih imaš?«

»Kakor samega sebe, gospa. Pripravljeni so umreti za vas. Pripravljeni so klati na prvo znamenje, ne da bi vprašali, koga. Orie štiri, ki mi še manjkajo, bi morda kma'u dobil, ako... Ze nekaj dni jih opazujem. Kdo ve?... A ne! Saj ni verjetno...«

»Kdo so?« je priskočila Katarina in presunljivo pogledala ubijajca.

»Ste li slišali kdaj o smrti gospoda Gerfauta, barona Croixmartskega, ki so ga ubili še za vlade pokojnega kralja? Ta smrt je bila čuden, skoraj bi rekel, neverjeten dogodek. Gospod Croixmartski je bil velik sodnik. Nekega jutra, ko so baš sežigali čarovnico, so ga naskočili neznanci na Grévschem trgu in ga raztrgali dobesedno na drobne kosce. Kdo so bili morilci? Prav tisti štirje, ki jih imam v mislih za svojo četo. Ste li slišali govoriti o Brabantu Brabansonu? — Morda ste ga kdaj poznali. Navadno so ga imenovali, bodalo' vojvode Orléanskega'. In res je opravljal. In res je opravljal one dni vašemu kraljevskemu soprogu isto službo, ki jo zdaj jaz opravljam vam. Po svojem dejanju na Grévschem trgu je četvorica izginila. Izginil je tudi Brabant Brabanson; nikoli nisem izvedel zakaj. Z gotovostjo pa vem, da se je klatil Brabant po Flandrskem, Laškem in Francoskem in je slovel povsod za satana v človeški podobi. Strah in trepet sta ga spremljala. Bala so se ga bolj nego cele stotnje cesarskih jezdecev. Jedro njegove

čete je bila četvorica, ki sem jo prej omenil. V tej četvorici,« je dodal Lagarde s tišjim glasom, »sem tudi spoznal tolovaje, ki so nas tisti večer naskočili pod okni velike profosije in so nam pod Beaureversovim vodstvom prečrtali račun. Ti štirje drzneži so imeli kralja ujetega v Kalandrski ulici. Nanje sem mislil, gospa. Toda na žalost so z dušo in telesom vdani baš njemu, ki ga hočemo spraviti s poti: Royalu de Beaureversu. In tako sem jih primoran zadaviti z njim vred!«

Katarina je naslonila komolec na mizo, pri kateri je sedela, in položila čelo v dlan. Zamislila se je globoko.

»Kje so?« je vprašala po dolgem molčanju.

»V reki beznici v Froidmantelski ulici, kjer pazijo na svojega poglavarja. Pripravljeni so umreti zanj, ako bi mu pretila nevarnost.«

»Kakšni ljudje so pravzaprav?«

»Neskrbneži brez vesti, ki ne poznajo boga razen Beaureversa. — Siromaki so, vendar lačni in žejni. Ali jih porabiš, ali obesiš; drugega ni moči ukreniti z njimi.«

Katarina je pomislila. Oster nasmeh je preletel njena bleda usta. Nato je dvignila glavo rekoč:

»Da se mi jih ne dotakneš, baron. Počakaj dva dni; nato jih posetiš in poiščiš svojo srečo. Sprejeli bodo. Idi zdaj!«

Lagarde se je naklonil in je odšel, ne da bi zahteval pojasnila; molčeča pokorščina je bila prav tako del njegovega bistva kakor brezmejno zaupanje v kraljičin veliki um. Katarina pa se je vzravnila, stopila k zrcalu in pazno pogledala svoje čelo.

»Sled je izginila,« je šepnila. — »Sled Francevega prsta. Zda, sire, mi pač ne porečeš več, da dišim po smrti?«... Zrnenje, ki mi ga je vtisnil v čelo duh vašega umorjenega brata, je izginilo. Toda čuvajte se! Smrt vam je bližja, nego slutite...«

Nato si je zakrila obraz z rokami.

»Če moja v. a dekleta srečno opravijo svojo nalogo, je Beaurevers izgubljen. Za njim pogine Nostradamus! Za Nostradamom Montgornery! Vsi tisti, ki kaj vedo! In nazadnje kralj!... Potem no konec ponižanja. Kraljica hom! Lahko bom pripravila svojemu sinu prestol, ki ga bo vreden...«

Pozvonila je. Ena izmed njenih družabnic je prihitela.

»Da se mi jih ne dotakneš, baron. Počakaj dva dni; nato jih posetiš in poiščiš svojo srečo. Sprejeli bodo. Idi zdaj!«

Lagarde se je naklonil in je odšel, ne da bi zahteval pojasnila; molčeča pokorščina je bila prav tako del njegovega bistva kakor brezmejno zaupanje v kraljičin veliki um. Katarina pa se je vzravnila, stopila k zrcalu in pazno pogledala svoje čelo.

»Sled je izginila,« je šepnila. — »Sled Francevega prsta. Zda, sire, mi pač ne porečeš več, da dišim po smrti?«... Zrnenje, ki mi ga je vtisnil v čelo duh vašega umorjenega brata, je izginilo. Toda čuvajte se! Smrt vam je bližja, nego slutite...«

Nato si je zakrila obraz z rokami.

»Če moja v. a dekleta srečno opravijo svojo nalogo, je Beaurevers izgubljen. Za njim pogine Nostradamus! Za Nostradamom Montgornery! Vsi tisti, ki kaj vedo! In nazadnje kralj!... Potem no konec ponižanja. Kraljica hom! Lahko bom pripravila svojemu sinu prestol, ki ga bo vreden...«

Pozvonila je. Ena izmed njenih družabnic je prihitela.

Drobiž.

* Slep kipar. Bivši zlatar Jakob Schmitt v Frankfurtu je v vojni izgubil obe oči. Ko so se mu ozdravile rane, je vstopil v atelije profesorja Hausmanna. Tam se izučil modeliranja in je izdelal za katedralo v Mainzu spomenik »Neprijatelj« o katerem se je kritika izrekla jako laskavo. Res čudno, kako more popolnoma slep človek ustvarjati take umetnine.

* Romantičen poizkus samomora. V Assinghausenu v Sauerlandu se je poskušala končati neka ženska na zelo čuden in dosedaj čisto in nenavaden način. Šla je v zvonik tamošnje cerkve, pritrdila vrvice na zvonov tečaj in se obesila. Samomor pa ni uspel, ker je zvon začel zviniti, ter opozoril ljudi, ki so prehiteli v zvonik in nesrečnico še pravočasno rešili.

* Živinski oče. V Kölnu je bil na smrt obsojen ognjegasec Appelmann, ker je ubil svojega sina. Na vprašanje, čemu je postal zločinec, je odgovoril hladnokrvno, da je ubil sina zato, ker ima že itak preveč dece.

* Rusko ženstvo in moda. Dopisnik »Chicago Tribune« v Moskvi opisuje

v svojem listu podrobnosti o otvoritvi prve modne razstave v Moskvi. Na tej razstavi so bili izloženi širši modeli iz najnovejše jesenske dobe v Parizu, ki so dospeli naravnost iz francoske prestolnice. Pri tem je najzanimivejše to, da se ti modeli ne prodajajo, nego so izloženi le radi kopiranja. Dopisnik je prisostvoval neki »prodaji« pri kateri je neka ruska gospa kupila pravico za kopiranje modela za 2 in pol milijona rubljev. Ruske žene, seveda iz bogate sovjetske hijerarhije, tako silno kopirajo za modeli iz Evrope, od katere so odrezane, da plačajo ogromne svote za poedine številke modnih listov. Nedavno je isti dopisnik videl, kako je bil neki francoski humoristični list prodan za pol milijona rubljev samo zato, ker se je v njem nahajalo nekoliko načrtov najnovejšega ženskega kroja.

* Ali žena sme iztikati po moževih žepih. S tem vprašanjem, ki je dalo povod že mnogim zakonskim razprtam, se je pretekli dne bavilo neko londonsko sodišče. Gre namreč za neko nesporazumljeno med zakonsko dvojico, kakoršnjih je na Angleškem vsled vojne vedno več nego kje

drugje. Žena toži ločitev zakona na podlagi nekega pisma, ki ga je našla, ko je stikala po moževih žepih. Pismo je pisano od neke »druge«, ki toži nesrečnemu možu, da ji ni živeti brez njega. Na razpravi je prišlo v pretres vprašanje, ali ima žena pravico iztikati po moževih žepih. Na koncu končev je sodnik izjavil, da ta pravica na vsak način ženi pripada, zato je pristal na ločitev zakona.

* Samostan Tihany, v katerem je bil interniran bivši cesar Karel z ženo, je sezidan na prelepem polotoku Tihany na Blatnem jezeru. Opatstvo tega samostana je jako staro in je zdaj podružnica znanega benediktinskega višjega opatstva v rabskem Sv. Martinu. Cerkev sama je bila dozidana 1055 l. V njej počivajo zemski ostanki ogrskega kralja Andreja I., ki je ustanovitelj opatstva. Sloveč je tihanski odmev, ki ponavlja 16 zlogov, cel heksameter ter tako imenovano školjkiško polje.

Proda se:

NOV PISALNI STROJ »ADLER«
model št. 7 se prodaja po zelo nizki ceni. Poizve se v uprav. tega lista.

Službe:

SLUŽKINJA

starejša, katere se tudi pri kuhanju razume, se takoj sprejme v Zidanimost proti mesečni plači 500 K. Služba je stalna in ker so samo dve osebe, tudi lahka. Pismene ponudbe pod »ZIDANIMOST« na upravnishvo »Jugoslavije« Ljubljana. 2269.

3 STOLARKE POMOČNIKE

za pokučstvo traže se. Stan u naravi. Ponudbe na Javor d. d. prijete Stolarska udruga, Zagreb. 2269.

GATTERIST

izurjen in zanesljiv se išče k 24 - polnem jarmaru. Ponudbe se sprejmejo pod navedbo dosedanje zaposlenosti, in zahteve plačila naj se na parno žago Rimske toplice vpošljejo. 2236

ZANESLJIV, DOBRO IZVEŽBAN, TREZEN STAVBENI IN STROJNI KLJUČAVNICARSKI MOJSTER

se za takoj išče po najugodnejših pogoji. Samci imajo prednost. Naslov v upravi lista pod št. 2264.

UČENEC V 15 LETU STAROSTI, zdrav, močan, z dobro šolsko izobrazbo ima veselje do učenja kot »Mehaniker«. Vprašanje na upravo lista. 2259.

BRIVSKEGA POMOČNIKA

iščem takoj, samo perfektni in ne spod 20 let stari. Vjekoslav Glurin, Maribor, Jurčičeva ul. 9. 2260.

VZGOJITELJICA

k dvema fantoma in eni punčki se sprejme takoj pri tvrdki I. Krašovič, Zalec pri Celju.

PRODAJALEC

aranžer izložb za manufakturno, kratko in modno blago, zmožen nemškega, srbohrvaškega, italijanskega in nemškega jezika, išče takojšnjo trajno namestitev. Cenjene ponudbe pod »SPOSOBEN« na urednishvo. 2254

Razno:

SODARSKA ZADRUGA

v Tacnu pod Smarno goro nudi vsakršne vrstne sode po najnižjih dnevnih cenah.

MESEČNO SOBO

iščem. Plačam vsako ceno. Cenjene ponudbe prosim pod »SOBA« na upravo lista. 2265.

VDOVA IŠČE DRUŽABNICO

pošteno Slovenko od 30 do 35 let staro, kot pomoč v trgovini z mešanlm blagom. Da tudi v najem proti prevzetju še notri nahajajočega blaga. Naslov pove podružnica »Jugoslavije« v Celju. 2252.

DRUŠTVO KOMISIJONARJEV V LJUBLJANI

prevzema po svojih članih prevažanje poštstva z vozom za prevažanje poštstva, prevoz in oprem. glasovirjev, železnih blagin in vsa v to področje spadajoča dela po najnižjih cenah. 1227

Naročajte in razširjajte „Jugoslavijo“!

„TRIGLAV“

jugoslovanska izdelovalnica perila naznanja, da je s 1. novembrom svoj obrat povečala in preuredila tovarno na Vojvode Mišića cesti 21 na najmodernejši način in otvorila lastno prodajalno in skladišče v Kolodvorski ulici šte. 3 v hiši g. Rojina, nasproti hotela Strukelj, kjer se sprejemajo vsa naročila in prodaja vse v to stroko spadajoče moško in žensko perilo, ženska konfekcija etc. iz lastne tovarne in po najnižji dnevni ceni. Priporočamo se cenjenemu občinstvu in trgovcem za nadaljno naklonjenost.

„TRIGLAV“ J. I. P.

Vojska & Selovin

Samo na debelo!

Samo na debelo!

Sprejemajo

Izurjene mesarske pomočnike proti dobri plači

Konzervne tovarne in industrija mesnih izdelkov na vrhnik.

Inž. Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženir LJUBLJANA

Hilšerjeva ulica številka 5.

Specijal. stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe. Izraba vodnih sil.

Pozor! Priporočam Pozor!

vsem trgovcem in kupčevalcem, kakor tudi sl. občinstvu lastne medene in voščene izdelke (pecivo, krampusi, božično blago, svečice) ter izdelke voščene robe. — Zahtevajte cenik!

FRANJO CVILAK, Slov. Bistrica.

Prof. S. Šantel

Božične razglednice

so ravno kar izšle, ter se dobijo po vseh trgovinah z papirjem in knjigarnah.

Božične razglednice so umetno izdelane v raznih barvah in tiskane na finem Chromo papirju.

Serija 6 razglednic 2'50 Din.

Naroča se direktno pri

Zvezni tiskarni in knjigarni v Ljubljani, Wolfova ulica šte. 1.

Obvestilo!

Cenjenim naročnikom naznanjam, da sem svojo delavnico Dunajska cesta št. 6, preselil na Gosposvetsko cesto št. 16, (prej M. Terezija c.) gostilna pri »Levu« dvorišče.

Karol Hlupič

strgarski mojster Ljubljana.

Več lesnih strokovnih delavcev

stolarjev, strugarjev, mizarjev in parketnega predelavca. ki je vajen vseh parketnih strojev sprejme v trajno delo podpisana tovarna. V poštev pridejo samo večji in stalni delavci z dobrimi izkazili. — Pismene in ustne prijave opremljene z natančnimi podatki o družinskih razmerah in dosednji zaposlenosti, rojstnem kraju in starosti na:

REMEC Co., tovarna upognjenega pohištva Duplica p. Kamniku.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da ostane trgovina Avgust Agnola na Dunajski cesti 11 radi preselitve v lastno hišo na Dunajsko cesto 10. od 8 t. m. do preklica za promet s strankami zaprta. Steklarska delavnica ostane še nadalje odprta. Vhod v delavnico in pisarno na dvorišču. Zopetna otvoritev se po časopisih objavi.

ANDROPOGON

najboljše sredstvo proti izpadanju las in brade razpošilja BALOH in ROSINA, Maribor steklenice 80 kron, poštnina se zaračuna posebej.

JEDILNA REPA!

2 do 3 vagona ima za prodati po ceni Jos. Jeglitsch, Pragersko.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovost v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov

za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

Prima čehoslov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslovi: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. v Ljubljani, Nunska ulica šte. 19.

Jugoslovanska hranilnica in posojilnica v Celju.

Gosposka ulica — Hotel Balkan.

Sprejema in obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Večje zneske in stalne vloge proti odpovednim rokom po dogovoru.

Daje posojila v vseh oblikah.

Eskomptuje različna povzeta pod najugodnejšimi pogoji.

Poštnohranilniške položnice so vsakomur na razpolago.

Uradije vsak dan dopoldne.

Premog premog premog

prvovrsten

kosovec in orehovec po zelo nizki ceni. dobavljiv takoj in za stalno.

Vprašanja pod „premog“ na upravo lista.

Dobava samo v vagonih.

Za leto 1922

Žepna koledarja

Za leto 1922

v dveh lično izdelanih oblikah 12×7 in 6×4 cm se dobijo po vseh knjigarnah in trgovinah z papirjem. Koledarja sta lično vezana in tiskana na dobro limanem papirju.

Naroča se direktno pri

Zvezni knjigarni in tiskarni

v Ljubljani, Wolfova ulica šte. 1.